

Kapitel 35

Bistandsværger

Til § 163

Den foreslåede bestemmelse regulerer spørgsmålet om beskikkelse af bistandsværge for personer, der omfattes af de foreslåede bestemmelser om forvaring og særlige foranstaltninger over for psykisk syge kriminelle.

Efter bestemmelsen i *stk. 1* kan retten beskikke en bistandsværge, hvis der bliver tale om at idømme en person foranstaltninger efter § 157 eller forvaring efter § 161. Bistandsværgeren, der så vidt muligt bør være en af tiltaltes nærmeste pårørende, skal bistå tiltalte under sagen sammen med dennes forsvarer.

Udformningen af bestemmelsen indebærer en udvidelse i forhold til gældende ret, idet der skabes mulighed for at beskikke en bisidder allerede under kriminalsagens behandling. I modsætning til beskikkelse af bistandsværge efter *stk. 2*, der vedrører beskikkelse af bistandsværge efter dom, er den foreløbige beskikkelsesadgang i *stk. 1* fakultativ. Det forudsættes, at beskikkelse navnlig vil være aktuelt i sager, der fører til meget indgribende foranstaltninger, så som anbringelsesdom og – i et vist omfang – behandlingsdom, og hvor sagens behandling, navnlig som følge af gennemførelse af mentalobservation eller -undersøgelser, er meget langvarig.

Efter *stk. 2* skal der beskikkes en bistandsværge i de tilfælde, hvor en person idømmes foranstaltninger efter § 157 eller forvaring efter § 161. Beskikkelsen er i disse tilfælde således pligtmæssig i modsætning til beskikkelse før dom efter *stk. 1*. Bestemmelsen indeholder desuden retningslinjer for bistandsværgerens funktion, idet bistandsværgeren efter *2. pkt.* skal holde sig underrettet om den dømtes tilstand og sørge for, at opholdet og andre indgreb ikke udstrækkes længere end nødvendigt.

I *stk. 3* foreslås indsat en bemyndigelse til justitsministeren til at fastsætte nærmere regler om antagelse og vederlag til bistandsværger samt om disses opgaver og nærmere beføjelser

Der henvises nærmere til betænkningens afsnit XV, kap. 2.9.

Kapitel 36

Retlighedsfortabelse

Til § 164

Bestemmelsen omhandler retlighedsfortabelse og svarer i det hele til den gældende bestemmelse i kriminallovens § 114.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XV, kap. 8.

Til § 165

Bestemmelsen svarer til den gældende bestemmelse i kriminallovens § 115, men med den udvidelse, at der foreslås indsat en adgang til at frakende retten til at være stifter af eller direktør eller medlem af bestyrelsen i et selskab med begrænset ansvar, et selskab eller en forening, som kræver særlig offentlig godkendelse, eller en fond, *jf. stk. 2*.

Kriminallovens bestemmelser om retlighedsfortabelse vil herefter svare til straffelovens §§ 78 og 79.

Der henvises i øvrigt til betænkningens afsnit XV, kap. 8.

Kapitel 37

Konfiskation

Til §§ 166-167

Bestemmelserne svarer til de nugældende bestemmelser i kriminallovens §§ 116-117.

Til § 168

Der foreslås indført en bestemmelse svarende til straffelovens § 76 a om konfiskation af udbytte fra ikke identificeret kriminalitet.

Bestemmelsen indebærer, at der skabes en udvidet adgang til at foretage konfiskation af udbytte fra kriminalitet, når tiltalte dømmes for en meget alvorlig lovovertrædelse, som erfaringsmæssigt kan give betydeligt udbytte. I denne situation kan der foretages hel eller delvis konfiskation af tiltaltes formue. Der kan dog ikke foretages konfiskation af formuegoder, som tiltalte sandsynliggør er lovligt erhvervet.

Med udtrykket »en særlig grov lovovertrædelse« sigtes til lovovertrædelser, hvor der konkret må forventes en foranstaltning i form af ubetinget anstaltsanbringelse af en ikke ubetydelig varighed, *jf. betænkningens afsnit X, kap. 6.3.1.3*.

Formuegoder erhvervet af tiltaltes ægtefælle eller samlever kan konfiskeres efter samme regler, medmindre de er erhvervet mere end 5 år før lovovertrædelsen eller på et tidspunkt, hvor ægteskabet eller samlivet ikke bestod.

Der skabes endvidere adgang til at foretage konfiskation af formuegoder, som tiltalte inden for de seneste 5 år har overdraget til en juridisk person (selskaber mv.), som den tiltalte – eventuelt sammen med sine nærmeste – har en bestemmende indflydelse på. Tilsvarende gælder, hvis tiltalte oppebærer en betydelig del af den juridiske persons indtægter.